ఇంట్లోకి వస్తూనే పరిశీలనగా చూశాడు విశ్వం. వాతావరణంలో మార్పేమీ కనపడలేదు. ఇల్లంతా నిర్జనంగా, నిశ్శబ్దంగా వుంది. తనలో తనే నవ్వుకుంటూ, తనగదిలోనికి వెళ్ళి బట్టలు మార్చుకుని పెరట్లోకి వెళ్ళాడు. పెరటి వెంపు వరండాలో. విశ్వం తండ్రి 'గోపాలం' పట్టెమంచంమీద పడుకుని

పనస, బాదం, మొదలయిన చెట్లున్నాయి. అంతేక మిద్దెమల్యాప్పా పువ్వులు కూడా పెరడంతా, పచ్చని వంటతివేసినట్లు చల్లగా వుంటుంది. మేడమీద తెంపుగదులు 'ఎయిర్ కండిషన్' చేయబడినప్పటికీ 'గోపాలం' ఎప్పుడూ ఆ పెరటి 'వరండా' నాశ్రయించుకునే వుంటాడు. అతనికి అరవైఏళ్ళు

కమ్ములు, పచ్చగా నల్లగా కళకళలాడే చూపులు. ఎవరికైనా ఆ వృద్ధుణ్ణి చూడగానే చేతులెత్తి మ్రొక్కాలని పిస్తుంది. 'గోపాలం' వయోవృద్ధుడైనా లేవలేని వయస్సులో లేడు. పొద్దున్నే లేచి నవ్వుతో మునుకుంటూనే గొణుగుడు. చేతి కర్ర తీసుకుని, పొలాంగట్ల మ్మట నడిచి వస్తాడు. ఇంచుమించు రెండుమైళ్ళనా

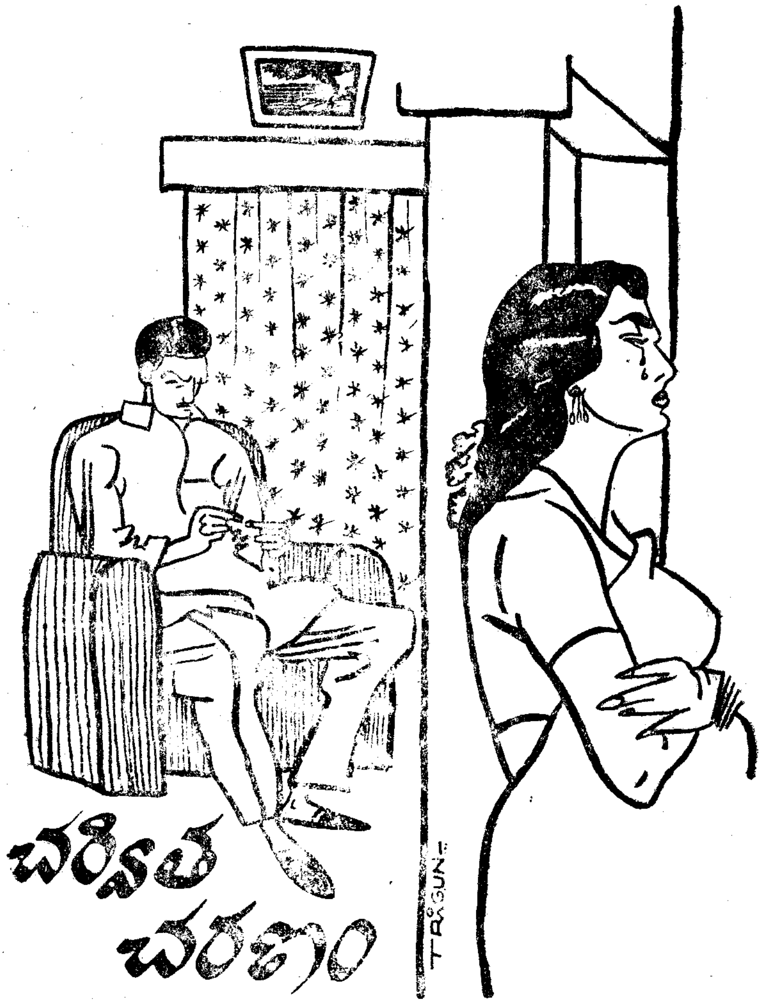

వున్నాడు. తల్లి లక్ష్మీదేవి మంచానికానుకుని క్రింద కూర్చుంది విశ్వం మాతి దగ్గరకు వెళ్ళి కాళ్ళు చేతులూ కడుక్కుని తండ్రివద్దకు వచ్చాడు. గోపాలం మంచంమీదలేచి, 'తలగడ' గోడకి జారేసి దాన్ని ఆనుకుని కూర్చున్నాడు. 'విశ్వం' మంచంమీద కూర్చున్నాడు. పెరటినిండా వనోటా, జామ, మామిడి,

దాటాయి. పచ్చని శరీరం ఐక్కవంతగా రెక్కగూళ్ళనత కొద్దిగా గూనితో వుంటాడు. 'లక్ష్మీదేవి' కూడా పచ్చని పసిమి రంగుతో వుంటుంది. అరవయిఏళ్ళు నిండుతున్నాయి. కోలముఖం, ముడుతలుపడ్డ నుదురుమీద, నయా పైసంత కుంకుమబొట్టు. చెవులని బరువుగా జారిపోతున్న 'పదివేల' విలువయిన వజ్రాల

రోజూకి అయిన నడవకుండా వుండడు. ఇంటికిరాగానే 'యాలకులతో వెండి గ్లాసుతో, కేరు చిక్కనిపాలు వేడివేడిగా త్రాగుతాడు. అరగంటఅయినాక స్నానం చేసి బట్టలు మార్చుకుని 'వరండా'లోని మంచంమీదకు జేరతాడు. కాస్సేపు ఆ రోజు పేపరు చూస్తాడు, రోజులో ఎక్కువభాగం 'వరండా'లో మంచం

మీదే గడుపుతారు. గోపాలానికి 'విశ్వం' ఒక్కడే కొడుకు. అయిదుగురు కూతుళ్లున్నారు. పాతిక ముప్ఫయ్ సంవత్సరాల క్రితం ఆడవాళ్ళకి ఆస్తి హక్కులుండేవికావు. అందువల్లే గోపాలం, అయిదుగురమ్మాయిల పెళ్ళిచేసినా అతని నూటయాభయ్ ఎకరాల పల్లపుభూమికి ఏమీ ధోకారాలేదు. రెండుచేతులున్నాయ్. మూడు తరాలనుంచీ గోపాలం పూర్వీకుల్లో ఒక్కొక్కడే వారసుడవటం మూలాన ఆ స్తిలో చీలికలులేక, 'జమీందారుల్లా'వుండేవారు. గోపాలానికి విశ్వం ఒక్కడే కొడుకు. విశ్వానికి ఆడపిల్లలు కూడా లేకుండా ఒక్కడే కొడుకున్నాడు. పేరు 'నారాయణ' బి. యి. పాసయి ఢిల్లీలో ఇంజనీర్‌గా వుంటున్నాడు. ఇరవయిఆరేళ్ళు వుంటాయి 'విశ్వం' అక్కడికి దగ్గరగా వున్న పట్నంలో 'బిజినెస్' చేస్తున్నాడు. పెరిగే వాళ్లానికేవల్లవ పీరూ పల్లానికే అనే సామెతలాగే విశ్వం 'బిజినెస్'లో బోలెడు లాభాలు వస్తున్నాయి. వెనకా, ముందూ. ఆర్థిక

ఐ. వి. యస్.
అచ్యుతవల్లి

లోపం అనేదే ఎరగకుండా, వాళ్ళ జీవితాలు గడుస్తున్నాయి ఇలా వుండగా నారాయణ పెళ్ళి విషయం వచ్చింది. దానితో ఇంట్లో ప్రతిష్టంభన ఏర్పడింది. విశ్వం భార్య కుసుమకు చిన్నప్పట్నుంచీ తన అన్నకూతురు 'నీలా'ను కోడలిగా చేసుకోవాలని కోరికగా వుంది. అడపా తడపా 'విశ్వం' అక్కలు వచ్చి, తమ కూతుళ్ళని 'నారాయణ'కిచ్చి పెళ్ళిచేయాలని ఉబలాటపడేవారు. కుసుమ తన 'నీల'ను తప్ప ఇంకెవర్నీ కోడలిగా చేసుకోనని ఖచ్చితంగా చెప్పేసేది. దాంతో వాళ్ళు మూతులు ముడుచుకుని రాకపోకలు తగ్గించారు. ఇంతలో నారాయణ ఉద్యోగస్థుడైనాడు కదా అమ్మతో సంప్రదించి పెళ్ళి ముహూర్తం పెట్టుదామనేసరికి నారాయణ వేరేకులం పిల్లని ప్రేమించానని, ఆ పిల్లని తప్ప పెళ్ళిచేసుకోనని ఖచ్చితంగా చెప్పేయటం జరిగింది. దానితో 'కుసుమ' నిద్రాహారాలు మాని కృంగిపోసాగింది. విశ్వం, లక్ష్మీదేవమ్మ నారాయణ తరపున వాదించేవారు. గోపాలం మటుకు 'కోడలి' కోరికే నెరవేరాలని గట్టి పట్టు పట్టేడు. కుసుమ మటుకు తన గదిదాటి బయటకు రాకుండా కృంగి కుమిలిపోతోంది.

"ఏమిటే అమ్మా నీ కోడలు ఎలా వుంది?" అన్నాడు విశ్వం. విశ్వం బిజినెస్ టూర్ వెళ్ళి ఈసారి పదిహేను రోజులయ్యింది.

అలాగే వున్నది. తినీ తినకామా" మూలిగింది లక్ష్మీదేవి.

"హుం! ఎంత మూర్ఖత్వమో చూడు," అన్నాడు విశ్వం బాధగా

"ఆడవాళ్ళం! అంతేలేనుర్రా," అంది లక్ష్మీదేవి ఆమెలో అంతర్గతంగా ఒక ఆవేదన వుంది. దాన్ని బలవంతంగా హృదయంలో అదిమిపెట్టి మూడోతరంలోని నవనాగరీకాన్ని తాను ధృతంగా

ఫోన్లు : 77971
77972

రిపబ్లిక్ దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు

ప్రగతి నికేతన్

బాలబాలికల కాన్వెంటు స్కూలు

సూర్యారావుపేట :: విజయవాడ-2

సి. యల్.

ఇంద్లమూడి సత్యనారాయణ

ఈ వేళ —
ఆకాశం నల్లబల్ల మీద చిందర వందరగా
అక్షర నక్షత్రాలు మెరుస్తున్న వేళ
కడుపులో కాళ్ళు పెట్టుకుని కుక్కలు కూర్మం
నిశ్వసించి నిద్రిస్తున్న వేళ
పురపాలకుడు (గూర్ఖా) ముసుగుతన్ని
వీధి అరుగుపై మూలుగుతున్న వేళ
చలిగాలి పులి నన్ను నిలువునా చప్పరిస్తున్న వేళ
ఈ నిశీథ వేళ —
స్వాధీనంలో లేని నా వ్రేళ్ళను చూసి
ఈ రాత్రి నీ చేతిలో లేనని వణుకుతూ
సి. యల్. పెట్టింది, కలంకత్తి
యస్, గ్రాంటెడ్ ఫర్ వన్డే; విశ్రాంతి తీసుకో —
అనగా నేటికి కొలువు చాలించబడినది.

[illegible] రూపించటానికి కావ ప్రయత్నపడుకొంది. గోపాలం ముందుకు వంగాడు.

"సరే! విశ్వం! దానిపాటున దాన్ని అలా వదిలేయటం మంచిది కాదుగా! ఇంత ఇల్లాలు కంట తడిపెట్టకూడదు. అది ఏ పనికీ జయకరం కాదు. ఆ ఇల్లు సర్వనాశనమయి పోతుంది. నారాయణ కుర్రాడు. వాడికేమి తెలుసు, కాని ఎర్రగా బుర బుర లాడుతూ వాలుజడతో ఓరచూపులతో దోరవన్నె వచ్చితే వాని వెనకాతలంపడ్డాడు. ఆ మాత్రం తెల్ల తోలు కావాలంటే ఉత్తరాదిన రూపాయికి పదిమంది దొరుకుతారు. పెళ్ళి చేసుకుని ఆ పిల్లనే ఇల్లాలుగా ఉంటూ నెత్తికెక్కించుకోవాల్సినంత అవసరమేం రాలేదు. నవమాసాలూ మోసి, తన ప్రాణాన్ని పణంగా పెట్టి కని పెంచిన తల్లిని ఇంత శోకపెట్టి తాను ఆ పిల్లతో ఊరేగాలనుకోవటం ఎంత స్వార్థం! పిల్లలు లేరు లేరు అంటూ తపించిపోయి చెట్టుకీ పుట్టకీ మొక్కి మొక్కి ఉపవాసాలు చేసిచేసి కన్నది కుసుమ. వాడి బోసి నవ్వులు చూసి మురిసిపోయింది. తప్పటడుగులు చూసి పరవశించింది. కంటిలో కనుపాపలా, ఇరవయి ఏళ్ళుగా అనుక్షణమూ కాపాడింది! అలాంటి మాతృమూర్తికి గుండెలో గునపాలు గుచ్చి కంటి' ఎదురయిన కన్నెపిల్లతో చెట్టా తీసుకుని 'ఆకాశం'లో హంసలా ఎగిరిపోవటం ఎంత తప్పు! ఎంత రాక్షసత్వం? ఎంత అమానుషత్వం! అన్నాడు గోపాలం మామగారి మాటలు తారస్థాయిలో వినబడి! కుసుమ కూడా వరండా మీదికి వచ్చింది. వచ్చి మామగారి వెనకాతలం పావురంలా ముడుచుకుని వింటున్న 'లక్ష్మీదేవి' కోడలి వేపు 'చురకత్తిలా' ఒక చూపు విసిరి

"బాగుంది! వయసులో [illegible] పిల్లవాడు. వాడికి ఏ పిల్ల నచ్చితే దాన్నే కట్టుకుంటాడు ఇష్టంలేని పిల్ల [illegible] తాన్న [illegible] నది [illegible] సార [illegible] వాళ్ళ మామా!" అన్నది లక్ష్మీదేవి. 'కుసుమకి' కళ్ళనిండా నీళ్ళు వొచ్చాయి. "ఇంత పెద్దవారు! లోకానుభవం ఉన్నవారు. మీరు కుర్రవెధవకి చెప్పాల్సింది [illegible] మీరు దగ్గరుండి ఇల్లా తేలిగ్గా తీసిపారేస్తారా! 'పిల్ల'ను నా కోసం [illegible] మది ల్లో పెట్టాము. [illegible] గలిచ్చాము. చీరలిచ్చాము. [illegible] ధుపులంట తో 'పిల' కుసుమ కోడలిగా పెరిగింది చలామణీ అయ్యింది. ఇవి అన్నీ సంగతివదిలేసినా మరి ఇప్పుడు పిల్ల సంగతి ఏమిటి? మేనరికం ఎందుకు వొసిగిపోయిందని ప్రతివాళ్ళూ అడగరా! మేనత్త ఎందుకు చేసుకోలేదో అన్న సందేహంతో ఇంక ఏ పెళ్ళికొడుకూ దాన్ని పెళ్ళాడటానికి ముందుకు రాడు. ఒక కన్నెపిల్ల జీవితం దుఃఖభాజనం చేసి 'వాడు' మాత్రం జీవితంలో ఎలా సుఖపడగలడు?" అంది ఉక్రోషంగా.

"ఎందుకు తల్లీ హైరానా పడతావు! సరే విశ్వం! 'నారాయణ' మవ్వ గట్టిగ చెప్తే కాదనడు! ఈ సారి సెలవుల్లో వచ్చినప్పుడు మళ్ళీ ఒకసారి మవ్వా,

అమ్మ చెప్పేదాకా ఉంది. మీ ఇద్దరిమాటా కాదనరు. నా మాట విను" కుసుమా! ఈ విల్లా ఆర్భాటాలు వుండటం మంచిది కాదు తల్లీ! 'పెళ్ళి కాని ఎంగిలినరు! విశ్వం నువ్వుకూడా భోజనం చేసిరారా!" అన్నాడు గోపాలం. విశ్వం కుసుమకేసి చిరాగ్గా చూసేడు.

"నువ్విల్లా ఉపోష్యాలు చేసి, రభస చేసి ఏమీ సాధించలేవు!

ఒక్కగానొక్క పిల్లవాడు. వాడి పెళ్ళి ఎంతో ఘనంగా చేయాలనుకుం టున్నాం. వాడి సుఖ సంతోషాలు తల్లిగా నీవు ఆనందించాలి. కాని ఇల్లా మూతి ముడుచుకు కూర్చోవటం ఏం బాగుం టుంది.? వాడి సౌఖ్యంకన్నా మనం కోరు కోవలసింది ఏముంది?" అన్నాడు విశ్వం.

"మీకు ఆడదాని మనస్సు ఏం అర్థం అవుతుంది! చిన్నప్పట్నుంచీ నీల బావ మీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకుంది. ఆ ఆశల మొలకలకి, పాదుచేసి నీళ్ళుపోసి పెంచాను. కోటి కన్నెపిల్ల కలలని సుమాలుగా కాలరాసి దాని ఇల్లాలుగా వెంగాలన్నా, ఆ పిల్లమటుకు ఎంత వరకూ తన జీవితాన్ని సాఫల్యం చేసు కొంటుందో? ఒక కన్నెపిల్ల కన్నీళ్ళు ఊరికే పోవు!" అంది కుసుమ.

"ఏ కన్నెపిల్ల కన్నీళ్ళు ఊరికే పోతాయో పోవో తెలీదుగాని నీవుమటుకు కన్నకొడుకన్న అభిమానం లేకుండా ఊరికే శాపనార్థాలు పెడుతున్నావు! పద పద! భోజనం చేద్దాం!" అంటూ కుసుమని భుజం పుచ్చుకుని లోపలికి తీసుకు వెళ్ళాడు విశ్వం.

కొడుకూ కోడలూ లోపలికి వెళ్ళినాక తిరిగా కాళ్ళు జాపుకొని వాసెలైన్ సీసా తీసుకుని అరికాళ్ళకు పాముకుంటూ,

"పాపం! మనలా మనకు కోడలిమీద ప్రేమ పొంగిపొర్లిపోతోంది" అంది సాగదీసి లక్ష్మీదేవి.

"నాకెప్పుడూ కోడలిమీద అభిమానం ఒక్కలాగే వున్నది నారాయణ ఇంక ఇంగా మాటపోతాదని నేననలేదు.

నీలా, అమ్మా, చిన్నప్పటినుంచీ కలిసి మెలిసి పెరిగారు. ఆడపిల్ల మనస్సు ఎంతో బాధపడుతుంది. అయినా ఆలోచించవద్దా ఈ రోజుల్లో ప్రతి పిల్లగాడికీ ఈ ప్రేమజబ్బు పట్టుకుంది." అన్నాడు గోపాలం. "ఈ రోజుల్లో కొత్తగా ఏం ఈ జబ్బు ముదరలేదు ప్రతి యుగంలోనూ ఈ ప్రేమ జబ్బు అనివార్యం అవుతూనే వుంది. ఆ జబ్బు ముదరనీకుండా తగిన వైద్యం చేయగలితే అదే తగ్గిపోతుంది. సంసారంలో పడినాక ఒకరిద్దరు బయలుదేరారంటే ఈ ప్రేమంతా దోమలు తోలుకుంటూ కూర్చోవలసిందే" వెటకారంగా అన్నది లక్ష్మీదేవి.

"ఏం పోతోం ! జీడులా ఒకింతట వరలకుండా వుండేనా!" నా వడిలో కూర్చుని పెరిగాడు. నారాయణ ఇంకా

నూతన సంవత్సర సందర్భమున మా శుభాకాంక్షలు

A Gwalior Rayon PRODUCT

ఆర్టెక్స్

అనుమతిపొందిన మిల్లు షో రూము

ప్రత్యేకంగా

బొంబె డైయింగ్

మరియు

గ్వాలియర్ వస్త్రములకు

గవర్నరుపేట (ఆంధ్ర బ్యాంకు ఎదుట)

విజయవాడ-2

ఫోను : 75787

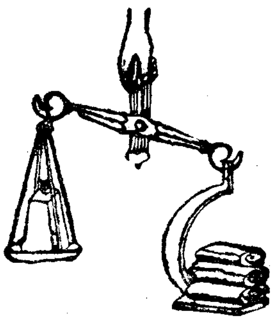

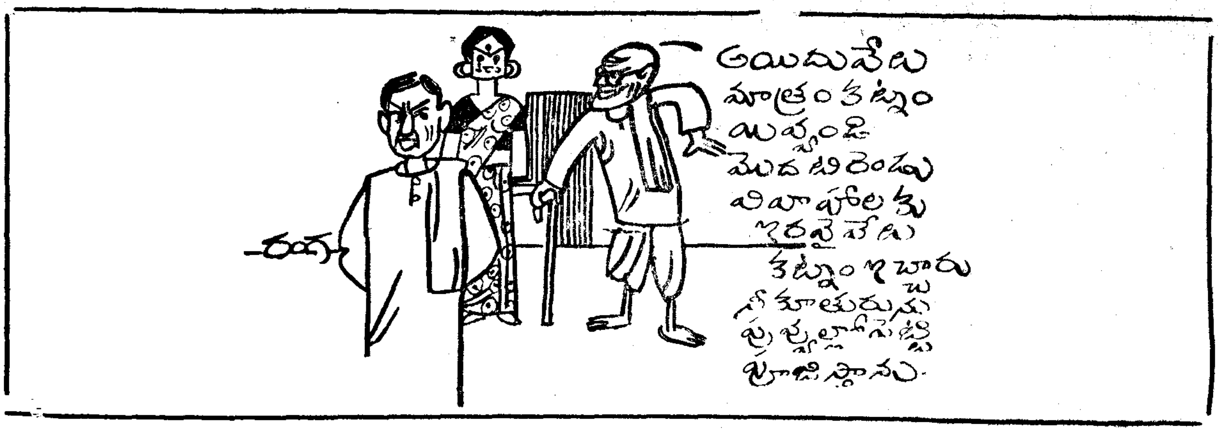

చిన్న చెల్లెలకైనా నా దగ్గర కథలూ, కబుర్లూ చెప్పించుకుంటూనే వున్నది. ఇవ్వాళ పెద్ద ఇంజనీర్ అయిపోయి, వ్యక్తిత్వం, గట్రా అంటూ పెద్ద కబుర్లు చెప్తున్నాడు పాపం కన్నతల్లి కుసుమకి బాధగా వుండదంటే వుండదా! ఆ పిల్ల ఎన్నెన్ని కల్ల వీడిమీద పెట్టుకున్నదో. మేనకోడల్ని కోడలిగా ఇంట్లో తెచ్చుకోవాలని ఏ ఆడమనసు ఆశించదు?" అన్నాడు గోపాలం

"పాపం! ఈనాడు మీ కోడలి ధర్మమా అంటూ ఆడమనసుల అవసరం తెలిసివొచ్చాయి ముప్ఫయ్యేళ్ళ క్రితం మీ భార్యగా, నా కన్నీళ్ళ విలువ మీకు తెలియలేదు. ఈ రోజు కోడలి మొసలి కన్నీళ్ళకు విలువనిస్తున్నారు. ఆ రోజు నేను అసూయా ద్వేషాలతో నిండిన ఆడదాన్నిగా కనిపించాను ఈ రోజు ఆశా పాశంతో ఆవేదన పాలయిన ఆడదాన్నిగా మీ కోడలు కనిపించుతున్నది. ఒకే పరిస్థితిలో వున్న ఇద్దరు స్త్రీలనూ మీరు సమ దృష్టితో పరిశీలించలేకపోయారు. అదే మీ మగాళ్ళ మానసిక దౌర్బల్యం! అయిదుగురు ఆడపిల్లల తర్వాత వర ప్రసాదంగా పుట్టిన విశ్వం, నా ఆశలకు, అభిమానాలకు, ఆలంబన అవుతాడని, ఆశించటం నాదే దురాశా? నేను మా అన్న కూతుర్ని 'విశ్వం'కిచ్చి చేద్దామని ముచ్చట పడితే ఆరోజు మీరేమన్నారు? కాపురం చేసేది నీవా, వాడా? వాడి మనసుకు నచ్చిన పిల్లని చేయాలి అని ధర్మ

పన్నాలు చెప్పలేదా? నారాయణని కుసుమ పెంచినట్లు నేను విశ్వాన్ని కన లేదా? పెంచాలేదా? పాతిక ముప్పయ్ వేలు కట్నంతో వచ్చిన ఈ జమీందారీ కోడలు 'కుసుమ' ఒక్కనాడన్నా నన్ను "అత్తా" అని పిలిచిందా! కాలునొచ్చినా చేయి నొచ్చినా దబ్బు ఇచ్చిన నౌకర్ల చేత సేవలు చేయించుకోవటమే కాని, ముచ్చటగా ఒక్కనాడొక్క కోడలు కప్పు కాఫీ అన్నా కలిపి ఇచ్చిందా! ఎందుకు కుండెడు రక్తం ధారపోసి పిల్లల్ని కనటం! వాళ్ళవలన మనకు 'శాంతి' కాంతి' లభిస్తాయనే కదా! కానీ కాపీ చొప్పున కూడబెట్టి మన స్వసుఖాలను విడనాడి మేడలు మిద్దెలు కట్టి పిల్లల్ని మనం వున్న పరిస్థితి కన్నా ఎక్కువ స్థితిలో వుంచాలని ప్రయత్న పడుతాం! వాళ్ళు సుఖపడుతోంటే అదొక తృప్తి, అదొ ప్రశాంతి! అదొక విశ్వనూతనమైన జీవన ప్రవాహం! తమ ప్రతిబింబాలు సుఖసౌఖ్యాలతో భోగభాగ్యాలతో తుల తూగాలని తాము హాయిగా వాళ్ళనీడలో పేదతీరాలని వృద్ధజీవులు ఆశించటం. మనసమిష్టి కుటుంబాలలో క్షమించరాని తప్పేం కాదుగా!

మీరు ఆనాడు విశ్వాన్ని దబ్బుకోసం ఈ కుసుమకి అమ్మేసారు నా చేతికందే ఆశాఫలాన్ని మీరే చేతులారా దూరం చేశారు. ఆనాడు నా మేనకోడలి స్థానంలో తనకు దబ్బు ముడుపుకట్టి కులుకుతూ వచ్చి కూర్చోలేదా! ఈనాడు తన మేన

కోడలిస్థానంలో ఇంకో అమ్మాయి వచ్చి కూర్చుంటుంది చర్విత చర్వణం అవుతోంది. దీనిలో పెద్ద మీరంతా తలలు పట్టుక్కూర్చోవాల్సినంత విశేషమేమీ లేదు" తీవ్రంగా అన్న లక్ష్మీదేవి భార్య ఉక్రోషం చూసి గోపాలం జాలిగా నవ్వాడు తన వొడిలోని ఒకసారి తడుము కున్నాడు కొంచెం ముందుకు జరిగి భార్య చేతిమీద చేయి వేసాడు

"ఇదిగో లోపలికి పోయి కాచి వేడి పాలు తీసుకురా" అన్నాడు. లక్ష్మీదేవి లోపలికి వెళ్ళింది. ఆవిడ నడుస్తుంటే అందెలూ, కడియాలూ ఒకదానికొకటి రాసుకుంటూ "ఛంఛం"మంటూ శ్రావ్యమైన ధ్వని వినవస్తూంది. పసుపురాసిన ట్లుండే పచ్చని పచ్చని పాదాలు! మట్టెలూ టంగు టంగుమంటూ మంగళసూత్రాలూ, ఈ శబ్దాలన్నీ పాతిక ముప్పయ్యేళ్ళుగా సన్నని సంగీతం వింటూన్నట్లు అలవాటు అయిపోయింది. గోపాలానికి! అరవయి ఏళ్ళు దాటిన ఈ వయస్సులోనూ, వంక తాలవెండిని కళ్ళ మోస్తూనే వున్నది ఆవిడ! ఇన్నాళ్ళుగా, లావణ్యరేఖలాంటి లక్ష్మీదేవి ముఖం చూస్తూ తన మనస్సులోని మలినపుపొరని ఛేదించలేక గిజ గిజలాడేవాడు! ఇంక ఇప్పుడు ఆ మాలిన్యాన్ని లక్ష్మీదేవి ముందర, కక్కి గేసుకుంటే, తమ కుటుంబకథ చర్విత చరణం కాకుండా: బాంధవ్య పుతియుని అనుబంధ ముకో కొత్తచిగుళ్ళు వేయటానికి కొంచెమయినా అవకాశం కలిగించినట్లు అవు

తుందనే స్థిరనిశ్చయమునకు వొచ్చేరు. గోపాలం! ఘల్లుఘల్లుమంటూ లక్ష్మీదేవి పాతికతులాల వెండిగ్లాసుతో వేడివేడి పాలుతెచ్చి ఇచ్చింది! రెండు గుక్కల్లో త్రాగి భుజంమీదున్న తువ్వాలుతో ముఖం తుడుచుకున్నారు. లక్ష్మీదేవి మంచాని కాళ్ళకి క్రిందచతికిల పడింది.

"అబ్బాయి కోడలు భోజనాలుచేసేరా అన్నారు"

"ఏమోనేను చూడలేదు"

"మల్లమ్మ ఏం చేస్తోంది?"

"ఏం చేస్తోంది! వంటింటి వసారాలో కూర్చునికునికిపాట్లు పడుతోంది" అన్నది విసుగా.

"లక్ష్మీ!" అన్నారు గోపాలం మార్దవత ధ్వనించింది అతనిగొంతులో.

"నీకు నా మీద ఇంకా కోపంగా వున్నదికదూ!"

"కోపం ఎందుకు? జరగవలసింది జరిగిపోయేక. ఇంక ఒకళ్ళని ఒకళ్ళం అనుకుంటే మళ్ళీ కాలం వెనక్కు నడుస్తుందా?"

"లక్ష్మీ! విశ్వం విషయంలో నేను స్వతంత్రించి చాలాతప్పేచేసాను. నన్ను క్షమించు! ఆ కారణంగా ఇప్పుడు మన కుసుమని కన్నవారికి దూరంచేయకు! మన జీవితాలు పొద్దుగ్రుంకిపోయేయి! విశ్వం వంటరివాడు తనకూతుళ్ళనిచేసుకొలేదనే కోపంతో అక్క చెల్లెళ్ళు దూరంఅయ్యేరు. వీలకారణంగా కుసుమ కన్నవారి ఆత్మీయతని కూడా కోల్పోతుంది. మన కుటుంబాలలో వైవాహిక బంధనాలు వుంటేకాని పరస్పర ఆత్మీయత పెంపుకాదు! నీకుతెలీదా మనవాళ్ళ సంగతి!" అన్నారు.

"తలేవారే! నేనువిశ్వాన్ని కుసుమని పాడిద్దామని నారాయణకి పంతపాడుతున్నాననుకున్నారా? మీరు ఆ నాడు చెప్పినట్లు పసివాళ్ళ ప్రేమానురాగాలని అర్థం చేసుకుందుకు ప్రయత్నించుకున్నాను. అందుకనే పిల్ల వాడికి అడ్డురావద్దు అంటున్నాను" అన్నది లక్ష్మీదేవి.

"ఇంకా ఎందుకు చెప్పుతావు లక్ష్మీ! నా తప్పు నీముందు ఒప్పుకుంటున్నాను పసి మనసు వాళ్ళ బ్రతుకులు మంచి! మన పొరపాట్లమూలంగా పిల్లల బ్రతుకులు అపవాదులపాలు కాకూడదు" అన్నారు.

లక్ష్మీదేవి భర్తవేపు విస్మయంగా చూసింది ఇంచుమించువిశ్వం పెళ్ళి కుసుమతో అయిన దగ్గరినించీ భార్యాభర్తల మధ్య అభిప్రాయభేదాలు 'పెం'వేసూనే వున్నాయి. అయినా దబ్బు నాగరికతల మధ్య మసులుతున్న వారివలనించి ఒకరిపట్ల ఒకరికిప్రబలిన అసహనభావాన్ని పైకి రానీయకుండా గుట్టుగా గడుపుకొచ్చేరు. కుసుమమీద చిర్రుబుర్రులాడుతూ లక్ష్మీదేవి గజ్జెకట్టినా కోడలి మీద మురళాయన ఆప్యాయత కనబరిచినా, అడ్డేరభావా జరగకుండానేరోజులువిశ్రాంతిగా దొర్లిపోయేయి. ఇన్నాళ్ళు గడిచాక గోపాలం గొంతులో ఆత్మీయత, ఆర్ద్రత ధ్వనించటంలో లక్ష్మీదేవి చకిత

With best compliments from

Phone ; 249

Sudhakar Show - Room

(HOUSE FOR BINNY TEXTILES)

MACHILIPATNAM

Managing Partner :

Kota Venkateswarlu

With best compliments from :

Phones; Office : 249
Res : 249 A

Sudhakar Medical Stores

CHEMISTS

MACHILIPATNAM

All Medicians Availble at Reasonble Rates

Managing Partner :

K. Venkateswarlu

రాలయింది.

"లక్ష్మీ! మనపెళ్ళి గుర్తుందా?" అన్నాడు గోపాలం!

"భలేవారే! మీరు మరీనూ!" అను రాగంగా సిగ్గుపడుతూ అన్నది లక్ష్మీదేవి

"ఏమిటో మరీ పదేళ్ళుగా! జ్ఞాపకం వుండి వుండదు. గానినాకు జ్ఞాపకం వుంది. నా కప్పటికి ఇరవయిఎనిమిదేళ్ళు వచ్చాయి నేను ఒక్కపిల్లవాడినయినా నాకుపెళ్ళి ఆలస్యంచేశారు కారణం ఏమిటంటే మా అమ్మకి ఒక్క అన్నగారు వుండే వారు. ఆయనకు కూతురు పుట్టితే నాకు ఇచ్చి చేయాలని మా అమ్మ ఉబలాటం, చివరికి ఆయనకు అంతాకొడుకులే తప్ప కూతుళ్ళుపుట్టలేదు. ఇంక అప్పుడుసంబంధాలకోసం వెతకటం మొదలుపెట్టారు. నాకుఒక మేనత్తవుండేది వాళ్ళకి ఒక అమ్మాయి వుండేది. చిట్టెమ్మ దానిపేరు! నువ్వు చూస్తే వున్నావుగా!"

"ఆ నాకెందుకు తెలీదు! రంగంపిన్ని కోడలేగ" అంది ముసలాయన జీవిత కథ ఆసక్తిగా వింటూ.

"అవిడనల్లగా వుండేది అంతానల్ల చింతపండు అనేవాళ్ళం ఎలాగయినా ఆ నల్లచింతపండుని నా కంటకట్టాలని మా మేనత్త తెగ తిరుగుడు నాన్నకి అక్కకూతుర్ని కోడలిగా చేసుకోవాలనే అభిలాష వుండేది మా అమ్మకి అదనపు ఖర్చులంటే కిట్టేదికాదు! అంచేత చిట్టెమ్మని కాదని మా నాన్నతో హోరా హోరీ పోరాడి, పచ్చగా జామపండులా వున్న నిన్ను నాకు చేసింది" ఆగాడు

"అయితే!" సందేహంగా చూసింది లక్ష్మీదేవి

"నిశ్చయంకాకముందు నాపెళ్ళిగురుకి నచ్చింది. నాపెళ్ళి నీతోఅయిన మొదలు మా మేనత్తవాళ్ళు మా ఇళ్ళకి రాకపోకలు ఆపుచేసారు

నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోవటంవల్లనే నాకున్న ఒకేఒక మేనత్తవల్ల దూరమయ్యాను అన్నది నామనస్సులో ఏమూలో మెదులుతూంది ఈ పిల్లలూ, మన్యా నా సంపాదన అంతా స్వేచ్ఛగా విరహం గా అనుభవిస్తోండటం నాలో ఏ మూలో ఈర్ష్యని కలిగించింది. వయస్సులో భార్యాభర్తలు ఒకళ్ళనొకళ్ళు ప్రేమలు ఒలకబోసుకుంటారంటే వాళ్ళకి శారీరకావసరమే ముఖ్యకారణమనుకుంటాను. వయస్సు ముదిరినకొద్దీ భార్యాభర్తల ఏకత్వంవించి విడివడి నీ వాళ్ళు, నావాళ్ళ అభిమానాలూ అవమానాలూ అంటూ స్వార్థపిశాచి కబంధహస్తాల్లో ఇరుక్కుపోయి భిన్నాభిప్రాయాలు వెలువరిస్తారు నీ అందం నా కళ్ళు కప్పిన రోజుల్లో నువ్వంటే విపరీతమయినమోహంఏర్పడి నాకు వంటరితనం అనిపించలేదు. ఆ ఆకర్షణ కొంచెంకొంచెం సడలగానే నిన్ను నా కుటుంబంనించి వేరుచేసిన దానిగా నీవంటే అసహ్యం ప్రబలింది నీ వంటే నా మనస్సులో ఏర్పడ్డ అసూయ మూలంగా నిన్ను బంధించాలనే వుద్దేశ్యంతోనే విశ్వంకి నేనుపై సంబంధం చేసాను నేను నా మేనత్త కుటుంబంనించి. విడిపోయేను విశ్వంకి నీ అన్నకూతుర్నిచేస్తే మీరంతా ఒకేకుదుల్లో మొలిచిన అరటిపిలకల్లా వుంటారు. నా అన్నవాళ్ళలోనేను ఒంటరిగా మిగిలిపోతాను. ఈ నా సంపాదనకు ఐశ్వర్యానికి రెండోతరంలో కూడా నీ వాళ్ళే హక్కుదారులవటం నేను భరించలేకపోయేను. ఎంతోఅప్పటి నా మనః స్థితి నాకేఅవగతంకాదు. ఇప్పటి నీ బాధ నీ దుఃఖం నాకెంతో వేదనగా కన్పించేది! అందుచేతనే విశ్వానికి నీ మాట కాదని వాడిని బలవంతంచేసి కుసుమని పెళ్ళిచేసాను ఆగేడు గోపాలం!

లక్ష్మీదేవి విశాలంగా నవ్వింది.

"అదేం మంచిమాట! మీ వంశానికి వరసగా రెండుతరాలవాళ్ళు భాగస్వాములు కావటం ఆనవాయితీలేదు. అందుకే నారాయణ ఇంకొకఅమ్మాయిని ప్రేమించటం జరిగింది. దీనికంత రాద్ధాంతం ఎందుకు మీ కోడలికి నచ్చచెప్పింది! మనయింటి ఆనవాయితీ ప్రకారమే జరుగుతూంది కదా!" పకపకనవ్వింది లక్ష్మీదేవి మళ్ళీ.

"నన్ను క్షమించులక్ష్మీ! నేను పొరపాటు ఒప్పుకున్నానుకదా! ఇదన్నా అసందర్భం జరిగితేకాని తనుచేసినపొరపాటు

With best compliments from

Phones ; Office ; 274
Resi ; 274-A

Y. NARAYANARAJU

Proprietor :

Prabhakara Engineering Works

Partner ;

Murali Engineering & Mill Stores

Morrispet :: ***TENALI-2 (A.P.)***

Manufacturers of

Modern Rice Mill Machinery Designs & Erections of Modern Rice Mills, Engineers & Approved Designer of Andhra Co-operative Marketing Federation Ltd.

తనకి తెలిసిరాదు. విశ్వం, కుసుమల పెళ్ళి వల్ల మనం ఎంతటి ఆత్మీయత పోగొట్టుకున్నామో నాకు బాగా తెలిసి వచ్చింది. దిగితే కాని లోతు తెలియదు కదా! లోతుగా వున్న మురికిగుంటలో దిగి దాని దుర్వాసనకి ఉక్కిరిబిక్కిరి అయికూడా మన పిల్లలు అదే మురికిగుంటలో దిగుతామంటే వారించటం, మన పెద్దవాళ్ళ కర్తవ్యం కాదా? నేనూ, మా అమ్మ అవివేకంవల్ల చేసిన పొరపాటు తరతరాలవరకూ పొడిగించుకోవల్సిందేనా? నన్ను క్షమించు! నారాయణకి ఇంకా మనం అంటే గౌరవం అభిమానం, ప్రేమా, భయం భక్తీ వున్నాయి. నువ్వు విశ్వంకూడా వాడికి నచ్చచెప్పితేవాడు తన ప్రేమకథని త్యాగం చేయకలడు. నీలా, వాడూ భార్యాభర్తలయితే కుసుమ మనస్సు సంతోషిస్తుంది.

కొడుకువల్ల సుఖసంతోషాలు పొందగల్గిన నీతల్లిని చూసినా ప్రతితల్లీ తృప్తిగా నిట్టూర్పుతుంది. తనమాతృత్వం సార్థకమయిందనుకుంటుంది. ఆ సంతోషం నీకు మటుకు ఎందుకుండదు" అన్నాడు పెలింపుగా.

సందె వెన్నెల వలచవలచగా చెట్ల చాటునుంచి వరండామీదకి పరుచుకుంటోంది! మునలాయన మంచంమీద జారబడుతూ,

"కష్టమో సుఖమో మనరోజులు వెళ్ళిపోయాయి." అన్నాడు

"ఎంత చిత్రమయిన మగవాళ్ళండీ మీరు. అసలు ఈ మగజాతిని నమ్మమని ఎక్కతుంది. ఎన్నితరాలు గడిచినా మీరు నవ్వించితే నవ్వటం, ఏడ్పించితే ఏడ్వటంతప్ప ఆడవాళ్ళకి స్వయంవ్యక్తిత్వం రావటంలేదు. కొడుకయినా, సోదరుడయినా, తండ్రిఅయినా, భర్త అయినా, స్త్రీని శాసించి తృప్తిచెందుతారు తప్ప ఆమె ఆలోచనలకు ప్రాధాన్యతనీయరు. ఇంత కుళ్ళు ఆలోచనతో ఈర్ష్యాసూయలతో నా కన్నవాళ్ళకు నన్ను కాకుండా చేసేరు మీ డబ్బు ఐశ్వర్యం, విద్యాగౌరవాలు ఎవళ్ళకి కావాలి? ఒక కుటుంబంలో మనిషులకు పరస్పర అవగాహన కావాలి! సహృద్భావం వుండాలి!" అంది. విశ్వం వరండామీదకి వచ్చాడు. అతని వెనకాతలే కుసుమకూడా వచ్చింది. తండ్రి ప్రక్కగా వచ్చి,

"నారాయణ ఈ వారంలో సెలవుపెట్టి వస్తానన్నాడుట" వాళ్ళ స్నేహితుడు శామ్ వచ్చి చెప్పాడు నాన్నగారూ!" అన్నాడు.

"సరే! రాగానే నువ్వూ మీ అమ్మ వాడికి మేనరికం చేసుకొమ్మని నచ్చచెప్పండి! మీరిద్దరూకూడా చెప్పితే వింటాడు" అన్నాడు గోపాలం!

"నా ఇష్టమేమీలేదు. వాడిష్టం, వాడి నాయనమ్మ ఇష్టం" అన్నాడు విశ్వం.

"కొడుకు పెళ్ళికి లేనిపెత్తనం మనుమడి పెళ్ళికెందుకు నాయనా! మీరేచేసుకోండి, ఏం చేసుకుంటారో! నాకేం కావాలి!" అన్నది లక్ష్మీదేవి నిష్ఠూరంగా.

"అలాగంటే ఎలాగండీ! మీరంటే అభిమానం ఎన్నడే వాడికి! మీరు చెప్పే వింటాడు వాడు" అన్నది కోడలు కుసుమ.

"సరిసరే నువ్వు నా మీదే పెట్టావా ఆధారం! నేను చెప్పటానికేముంది చెప్పి చూస్తాను. ఎక్కతగారి కథ "చరిత్ర చరణం" కాకుండా చేయగలిగితే నాకూ సంతోషమే! ఎంతయినా ఆడదాన్ని! రక్తసంబంధం మీద ఆడదాని మమత ఎలావుంటుందో తెలియందాన్ని కాదు! నీ బాధనేను అర్థం చేసుకున్నట్టు నా బాధ ఎవరూ అర్థం చేసుకోలేకపోయారు. నేను తప్పక నీ మేనకోడలుని చేసుకొమ్మం చెప్తాను. "నరేనా ఆ పయిన భగవంతుడి దయ! విధివ్రాత" నిర్వేదంగా అన్నది లక్ష్మీదేవి! "కుసుమ ముఖం చింతపిక్కల్లె చేసుకుని వెళ్ళిపోయింది. భర్తవైపు చూసి గర్వంగా నవ్వింది లక్ష్మీదేవి!

With best compliments from

Grams : 'ROUNDBARS' **Phone : 786-7220**

Sri Kanyaka Parameswari Iron Works

Manufacturers of : SKPIW BRAND

Stainless Steel Hospital, Dairy & Chemical Equipment
Iron Agricultural Impliments & Builders Hardware.
WHOLE-SALE & RETAIL MERCHANTS

Work Shop :
Gandhi Road
Patamata
VIJAYAWADA-6

Office :
IRON CENTRE
Sivalayam Street
VIJAYAWADA-1